

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrt leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 64.

Maribor, dne 2. junija 1909.

Letnik I.

Skupščina S. K. S. Z. pri Sv. Jakobu v Rožu na Koroškem.

Že leta 1905 se je na v Mariboru se vršečem zborovanju vseh zvez predlagalo, da se naj enkrat zberemo na Koroškem. Treba je iti med naše korošanske brate, kateri vedno huje in huje čutijo nasilni pritisk od svojih sodeželanov, Nemcev, vedno z večjimi boji se morajo boriti za svoj narodni obstanek. Zato pa je vse koroške narodne kroge razveselila vest, da bodo imele letos vse S. K. S. Z. svojo letno zborovanje na Koroškem in sicer v Sv. Jakobu v Rožu na binkoštni ponedeljek.

Sv. Jakob v Rožu je lep, prijazen, romantičen kraj, pol ure oddaljen od postaje Pod Rožčico. Znan je širjemu slovenskemu svetu tudi po svojih bojovníkih, med katerimi se posebno odlikujeta č. gospod župnik Ražun in župan Kobentar. Tukaj so se tedaj zbrali delegati slovenskih izobraževalnih organizacij, da slišijo napredek in delovanje v minoletem letu in da si zahtajo pot za nadaljno delovanje. Zborovanje je bilo dobro obiskano, videli smo Štajerce, Kranjce, Goričane, iz Trsta, a da ni manjkalo Korošcev, je umevno. Izmed Štajercev nam je posebno omeniti deželne poslance dr. Korošca, Robiča, Verstovška, izmed Kranjcev poslanca dr. Kreka in Pibra.

Cerkveni del se je izvršil v župnijski cerkvi, katerega se je udeležila tudi Zveza telovadnih odsekov po dr. Pogačniku in precejšnjem številu uniformiranih Orlov. Po cerkvenem delu so se zborovali ločili eni v Narodni dom, drugi v gostilno „K lipi“, da se okrepčajo. Nekako okoli ene popoldne pa so se zborovali zbrali na dvorišču pred župniščem. Velikanski prostor je bil skoraj napolnjen samih zavešanih Slovencev, ki so se bratsko menili med seboj, ne glede na to, da jih ločijo deželne meje v razne domovine.

Zborovanje je otvoril predsednik ljubljanske in centralne S. K. S. Z., državni in deželni poslanec dr. Krek in predlagal predsednikom dr. Brejca iz Celovca, I. podpredsednikom deželnega poslanca dr. Verstovška, II. podpredsednikom Kremžarja iz Gorice, kar je bilo z navdušenjem sprejeto.

Dr. Brejc prevzame predsedstvo in povdarja velik pomen zborovanja. Mnogo pričakujemo Korošci od tega zborovanja, pričakujemo močne opore v našem boju zoper nemški naval. Posebno nam je po-

trebno skupno delo, zakaj mnogoteri bi bil rad na Koroškem zdravnik, pa je — šintar. Le skupno, dobro započeto delo nas more rešiti tega nemškega navela, ki našo narodno mejo potiska vedno dalje in dalje. Tudi mi smo obmejni Slovenci, potrebni pomoči in to nujne pomoči. Zato pa vas danes vse, ki ste prihiteli iz raznih krajev drage Slovenije, najsrčneje pozdravljamo, vas sprejemamo z obema rokama in kličemo: Dobrodošli!

Imensko je pozdravil Štajerske poslance dr. Korošca, Verstovška, Robiča, kranjske: dr. Kreka, župnika Pibra, zastopnika Hrvatov, predsednika Z. T. O. dr. Pogačnika in vse navzoče, ki so se v tako častnem številu pokazali na Koroškem. Zatem je oddal besedo ravnatelju Z. Z. in tajniku S. K. S. Z. gospodu Travnu, ki najprej prebere razne brzojavne in pismene pozdrave. Zborovanje je pozdravil ljubljanski knezoškof Jeglič, katoliško akademsko društvo Danica, Slovenska dijaška zveza, Vipavska zveza, mladeniči iz Sv. Trojice in drugi. Nato poda poročilo o delovanju centrale v minoletem letu. Zveza je založila znake, ki naj postanejo znamenje vseh članov izobraževalnih društev, včlanjenih pri S. K. S. Z. Mnogo dela in truda, ki pa se nikdar ne poplača, da tudi društveni koledarček, ki ga izdaje že pet let. V tem se bo moralo nekaj preurediti, ker po dosedanjem načinu ima Zveza vedno le izgubo. Ljubljanska zveza je ustanovila v preteklem poletju 18 novih društev. Tudi mladinska organizacija zelo lepo napreduje.

Za njim je dobil besedo dr. Pogačnik, ki je orisal napredek telovadne organizacije. Vseh skupaj štejemo danes 58 odsekov in upamo, da se do prihodnje skupščine to število zviša vsaj na 70.

Uradnik Gospodarske Zveze gospod Volta poroča o vžgalicah. [Naročilo se je dosedaj pet vagonov. Dobička je 621.81 K, kar obstoji večinoma na izterjatvah.

Nato je dobil besedo zastopnik štajerske S. K. S. Z., gospod dr. Hohnjec. Ista načela, isti cilji, isti vzori nas vodijo po poti krščansko-socialne izobrazbe. (Pa ta načela, ti cilji in vzori še niso dovolj udomačeni, naše delo je, da jih razširjamo, jim pridobivamo vedno več in več novih in zvestih pristavev in sodelavcev. [Kar se delovanja štajerske Zveze tiče, lahko rečemo, da smo mnogo storili na vseh, socialno-izobraževalnem delu pripadajočih poljih, toda še ne bomo mirovali. Šli bomo naprej. Danes štejemo v naši Zvezi 115 izobraževalnih društev

in samostojnih mladeniških Zvez, posebej še blizu 30 mladeniških zvez. Priredili smo v pretekli zimski sezoni 8 socialnih tečajev, dva do tri dni trajajoče, ki so bili povsod častno obiskani. Pa tudi odsek Zveze, Zveza slovenskih mladeničev, dobro napreduje. V lanskem poletju je priredila 9 velikih mladeniških shodov, letos že dva, a razven tega pa pridno vodi po posameznih župnijah. Svojo dobro voljo je posebno pokazala pri letošnjih volitvah.

Posebno pa posveča naša Zveza svojo pozornost obmejnemu delu. Za šentiljski dom se je nabralo dosedaj 5395.54 K. Drugih dohodkov je 1666.85 K, od katerih se je porabilo za podrobno obmejno delo 358.73 K. V tem so vračunjeni tudi dohodki obmejnega koleka, katerega pa še ni plačanega za 927 K 28 v.

Stopila je Zveza z 183 hišami v obmejnih krajih in dotiko in bo to svoje delo tudi nadaljevala.

Za tem je nastopil, živahno pozdravljen, predsednik Z. S. M. Franjo Žebot, ki izroča pozdrave v imenu štajerskih mladeničev. Dve novici vam prinašam. Lepa zmaga štajerskega kmečkega ljudstva je tudi zmaga nas mladine in to je vesela novica. Ali druga je pa žalostna. Germanski sovrag se z vedno večjo in večjo silo rine v slovenske obmejne kraje, pred vsem v Št. Ilj, in ni samo naroden, ampak tudi verski sovražnik. Zato pa lepa hvala vsem, ki kaj pripomorejo k rešitvi obmejnih postojank iz tujih, grabežljivih rok.

Č. g. dr. Ehrlich je poročal o delovanju koroške S. K. S. Z. Društev šteje 25. Pospešila je ustanovitev Delavskega doma v Podljetju. V obmejnih, narodno nevarnih župnijah je ustanovila 43 knjižnic z 50 do 60 knjigami.

Urednik Kremžar poda poročila goriške S. K. S. Z. Društev šteje danes 51, katero se more pa še podvojiti.

Nastopi še zastopnica tržaških služkinj in odposlanec strokovnega društva gospod Kos iz Ljubljane.

„Od Boga zdravlje, od Hrvatov pozdravlje.“ S temi besedami nas je pozdravil zastopnik bratskega naroda hrvatskega, č. gospod Petrekovič iz Siska. Njegova izvajanja so izzvala veliko navdušenje.

Poročila in pozdravi so bili končani in so prišli na vrsto razni referati. Prvi je govoril dr. Krek o odsekih. Imamo že mnogo odsekov, ki tu več tam manj delujejo in uspevajo. Teh si danes ne bomo

PODLISTEK.

Sin.

Spisal V. R.

(Dalje.)

Pred dvema leti je bil zadnjič pri njej. Zalošten je bil, bogve zakaj. — Na njena vprašanja je odgovarjal:

— Mati, — jaz nisem srečen. — Ne bom vam pravil, zakaj ne.

Brez slovesa je potem odšel.

In pričakovala je potem dan za dnevom, da pride še k njej, da se razjoče na njenih prsni in ji potoži svojo bol.

A ni ga bilo nikdar več potem.

Dolge noči je preplakala za njim, povpraševala je ljudi in dejala so, da je vesel in srečen. A ona je bila prepričana, da ni.

Od tedaj tudi ni več plačeval zanj. Živela je v veliki revščini in bedi z Marijano in pred enim letom začela prodajati vžgalice ob stopnicah sv. Antona.

Večerni hlad je bil že padel na mesto, ko se je vzbudila iz teh žalnih spominov. Mrzlo ji je bilo in tesneje se je zavila v ruto. Z nestrpnostjo je čakala nocoj na Marijano, ki jo je vodila vsak večer domov.

Morje je bilo nemirno, zdajpazdaj je pljusknil val ob kamenito ograjo, vrvi po jadrenicah doli v kanalu so se natezale in neprijetno pokale. Nekje nad mestom je zvonilo, zdajpazdaj je drdrala kočija mimo, pritajeno so se slišali koraki mimoidočih in sladki, preširni smeji.

— Bog ve, morda gre tudi Francelj mimo in Berta mu z nasmehom kaže slepo starko na stopnicah —

— Oh, Ana, kaj se je zgodilo. Samo da se preveč ne ustrašite, če vam povem!, je začela naenkrat Marijanin glas.

Marijana ji je dala eno roko in ji pomagala vstati, v drugo pa je vzela zabojček.

— Kaj je, Marijana? — Le povejte! — S tresočim glasom jo je vprašala, ves nemir, vse pričakanje, tako nemirno in čudno, je vstalo zopet v njeni duši.

— Veste, vašega Francelja — Marijana se je v zadregi vstavila.

Vroče jo je spreletelo, slabost jo je obšla in morala je zopet sesti na stopnice.

— Kaj je s Franceljem?, je vprašala s slabotnim glasom.

— Veste, zdajle popoldne se je dogodilo. Moj fant je videl, ko so ga nesli iz fabrike v bolnišnico. Sklad železa je padel nanj. Ana, pa ne bojte se preveč, morda še ozdravi, saj ni tako hudo. Bogve!

Zašumelo je krog nje in vse izginilo od teh besedah.

— Ana! Oh, saj sem dejala, da se vam bojim povedati. Moj Bog!

Te Marijanine besede so jo vzbudile. Velika žalost jo je prevzela, srce ji je trepetalo v bolesti in solze so ji zalile oči.

Odtod za nemir, odtod to bolešno hrepenenje po sinu in ono trdno zaupanje, da se vrne gotovo po dolgem — dolgem času vendar enkrat k njej. Odtod njena goreča prošnja v cerkvi. O Bog in vendar tega ni prosila.

— Kaj hočete, Ana, tako je — jo je tolažila Marijana.

— Še ta večer pojdem k njemu v bolnišnico, se je odločila.

Tiho ihtje je vstala in počasi sta se napotili domov. Dolga, dolga se ji je zdela pot in le malo je slišala, kar ji je pravila Marijana.

Srce ji je bilo močno, težko je dihala in postajala skoraj na vsaki stopnici.

— Ničesar se ne bojte!, je govorila Marijana, ki jo je spremljala, saj so zdravniki dobri in vas bodo pustili k njemu, ko izvedo, da ste njegova mati. Kmalu prideve v drugo nadstropje, tam bo nemara. Povprašam. Le počasi stopajte, saj še jaz komaj hodim.

Dolge, dolge so bile stopnice. Okoli je bilo hladno in tiho, le tuintam so se zaprla kaka vrata v gornjih nadstropjih, kak človek je šel počasnih, težkih korakov doli, nekje je v presledkih cingljaj elektrichen zvonček.

Plah mir je bil naokoli, kakor da bi smrt hodila s tihimi koraki po teh prostorih.

Bogve, morda je že umrl in leži v mrtvašnici, tuj in ubog in ona ga ne bo več in mu ne bo mogla reči nobene tolažljive besede več v slovo. Morda je vse zastoj in je že vsega konec.

Prišli sta v drugo nadstropje. Po dolgem, dolgem hodniku jo je peljala Marijana in potrkala slednjič na vrata.

Z nepopisnim čustvom v srcu je slišala, kako so se odprla vrata. Nekdo je prišel z drsajočimi koraki in Marijana je vprašala po Francelju. Ni umele, kako se je glasil odgovor.

Marijana jo je prišla zopet za roko in stopila sta v bolniško sobo.

Tu je bilo topleje nego na stopnicah, težek vzduh in neprijeten duh po karbolu se je širil po sobi.

(Konec prih.)

ogledovali. Jaz hočem navesti par celo novih odsekov in sicer:

1. odsek za izseljevanje. Tukaj je mnogoteri potnik v velikih skrbah in se ne ve kam obrniti. In taki odseki, ki bi bili v zvezi z Rafaelovo družbo, bi potnikom prihranili mnogotere sitnosti.

2. zmernostni odsek. Alkoholizem je rak rana našega naroda in je že skrajni čas proti temu postaviti resen odpor. Zato bi naj vsa društva to uvaževala in to zmernostno gibanje tudi pospeševala.

3. delavski odsek. Društva pa naj posvetijo svojo posebno pozornost delavski organizaciji. Imamo že nekaj delavskih organizacij, toda še vse premalo za zboljšanje položaja delavcev.

4. snujejo se naj narodno-obrambni odseki. Gosp. Kalan posebno priporoča treznosten odsek in pojasni, kako škodo trpi narod od alkoholizma vedno.

Nato je govoril deželni poslanec dr. Verstovšek o društvenih domovih. Po mnogih krajih bi se naše stremženje še bolj razširilo, a glavno, kar manjka onim, ni navdušenje, ampak — streha. Prostor nimajo za svoja zbirališča, svoje prireditve in društva. Edina od pomoči temu so društveni domovi, katerih je gospod govornik podal mnogo stvarnih in zanimivih nasvetov.

Gospod Stefe opozarja na obmejni dan, ki ga bodo vsako leto priredile S. K. S. Z. širom slovenske domovine. Prvi tak obmejni dan se naj vrši v St. Ilju, kar so zborovalci z navdušenjem pozdravili.

Zborovanje se je bližalo koncu, in se je dr. Brejce še enkrat zahvalil vsem, ki so se potrudili semkaj v to dolino, na kar so se zborovalci z živimi klici razšli.

Veleizdajniški proces.

Dr. Roknič veli, da je priča Mijot Saridža pod prisego izrekel, da se je priča 75 let stari župnik iz Dubice Mihajl Opačič izrazil, da je Bosna srbska. Ako so inkriminirane te izjave za obtožene, potem veljajo tudi za pričo Opačiča, ker živita Mojo Hrvčanin in Ervačanin z njim v neslogi. Predlaga, da se omenjeni župnik ne zapriseže.

Državni pravdnik oporeka temu.

Priča se zapriseže in odgovarja na predsednikova vprašanja, da je imel v cerkvi razobešeno sliko našega vladarja. V tistem času pa, ko se je preslikala cerkev, je izginila ta slika. Pozneje so dobili sliko v neki shrambi in je naročil cerkovniku, naj jo zopet nazaj na poprejšnje mesto obesijo. Ervačanin je to zabranil. To se mi zgodilo iz mrznje proti vladarju, nego iz osebne mrznje med Ervačaninom in Opačičem. Ravno isto se je dogodilo tudi v šoli. Tudi tam je izginila slika vladarjeva. Kedaj in kako mu pa ni znano. Slike kralja Petra je videl razobešene pri Ervačaninu in Gliši Vašiču. On pozna kralja osebno še iz istega časa, ko je ta bival za časa bosanskega ustanka v Dubici. Kril se je pod imenom Petrovič ter rekel, da je francoski časnikar, katerega so poslali na mesto ustanka.

Predseknik: Rekli ste, da ima Mojo sliko.

Opačič: Nisem rekel. Mislim, da to ni nič hudega, ako ima kdo sliko kralja Petra. Ravno Peter ima veliko zaslug za pridobitev Bosne za Avstrijo. Ako bi ne bilo takrat bosanskega ustanka, bi tudi aneksije ne bi bilo.

Predseknik: Ali dobiva Mojo plačo iz Belgrada?

Opačič: Tako se govori med ljudstvom.

Na predsednikovo vprašanje, kateri stranki da on pripada, odgovori, da je vladinovec ali član srbske samostalne stranke, nakar je splošni smeh izbruhnul med poslušalci. Dalje pravi priča, da se da on obesiti, ako obtoženi narod podžigajo k nemiru in oporeka, da bi on kedaj izjavil, da je Mojo politični agent. Tudi ni res, da bi se klicalo „Živela Srbija.“ Odločno trdi, da se o kralju Petru med ljudstvom ni ničesar govorilo.

Votant Pavišič: Zakaj pa ne sme Mojo v Bosno?

Opačič: Ne vem zakaj. Najbrže samo radi sumnje. Jaz tudi nisem smel v Bosno.

Votant Čuvaj: Ali ste zasledovali tek razprav v kakšnem listu?

Opačič: Jaz čitam „Srbobrana“ in „Pokret.“

Državni pravdnik: Vi govorite danes v samih protislovjih. Karakteristično je, da ste prej izrekli, da dobiva Mojo 100 dinarjev mesečno.

Opačič: Jaz sem le rekel, da se med ljudstvom tako govori.

Državni pravdnik: Vi sploh danes nekako drugače govorite. Za to vaše govorjenje se ne da drugače sklepati, kakor da je deloval na vaše duševno razpoloženje terorizem. Mogoče vam je tudi zabranjeno od vaše duhovne oblasti, ker vem, da je na srbske priče bila razposlana okrožnica.

Priča še enkrat izjavi, da je isto tako govoril v preiskavi.

Trgovec Mijo Mutavčič iz Dubice izjavlja, da vlada med Srbi in Hrvatmi veliko nesporazumljenje. Govori se tudi, da bo v Dubici zavladała Srbija. Pravoslavni vedno kličejo in upijejo „Živela Srbija.“ Glavna netilja tega gibanja sta Mojo Hrvčanin in Dmitar Ervačanin. Znano mu je, da je bil Mojo v službi Pressbira v Belgradu. Ko se je on povrnil iz Belgrada, takrat se je pričelo to gibanje. Sedaj ko

se je pričela ta razprava, je nastal po celi občini najlepši mir.

Dalje izprašuje predsednik pričo glede sestankov.

Priča mu odgovarja, da je slišal, da so se takih sestanki obdrževali pri Vašiču in v šoli. Med ljudstvom se govori, da je Bosna srbska in da bo spadala pod Srbijo. Branitelji izprašujejo pričo glede njegovega političnega prepričanja in sorodstva z doktorjem Krasom.

Raznoterosti.

Slovenski deželni poslanci so imeli dne 1. junija v Mariboru važna posvetovanja.

Osebnostna vest. Doktorjem bogoslovja je bil na dunajski univerzi promoviran g. Anton Jahari. Naše iskrene čestitke.

Otvoritev Narodnega muzeja. Z velikanskimi težavami se bori Zgodovinsko društvo že 6 let, da ustvari stajerskim Slovincem zbirko, v kateri bi odsevala preteklost in sedanost naroda in zemlje, ki je naša domovina. Sedaj je dobilo primeren prostor v mariborskem Narodnem domu in odbor je sklenil, da o priliki velike narodne svečanosti dne 6. junija razkaže dosedaj nabrano zbirko. Otvoritev se le provizorična, ker za popolno ureditev muzeja je treba še več časa in sredstev. Začetek je skromen, a glavno, je, da občinstvo dobi spoznanje, česa se nam manjka in kar bi se le z nekoliko dobro voljo dalo doseči. Otvoritev se bo izvršila pred veselico ob 1/3. uri s kratkim nagovorom.

Celjski koncipijenti prav pridno smejajo po svojih listih gospoda poslanca Terglava. Lani so kričali: kmet naj voli kmeta, letos pa venomer bevskajo v kmeta Terglava, ker so ga izvolili z 2600 glasovi kmetje. Liberalna nevoščljivost!

Abstinenca trboveljskih Nemcev pri volitvah dne 17. maja t. l. dopisniku „Narodnega Dnevnika“ ne da mirovati. Žal mu je gotovo za to peščico glasov; kajti baje so le štirje Nemci šli volit, seveda za narodno-liberalno stranko. Kot liberalci sploh brez sumničenja ne morejo živeti in vsakoga sodijo po tem, kar sam misli — wie der Schelm selbst ist, so denkt er von anderen! — tako tudi trboveljski dopisnik „Narodnega Dnevnika“ dne 25. maja sumniči dr. Benkoviča, češ, da je bil par dni pred volitvami pri gospodu Krassniku v Trbovljah, da ta fakt kaže, kdo berači za nemške glasove, da je bržkone Nemce naprosil, da se naj volitve vzdrže itd. Pozivljemo odgovornega urednika „Narodnega Dnevnika“, da naj vse to v taki obliki ponovi, da se ga bode moglo prijeti pred kazenskim sodiščem, kajti tam se bo dokazalo, kot že enkrat glede hrastuških Nemcev, da dr. Benkovič nikdar ni beračil ali prosil za nemške glasove. Gospoda inženerja Krassnika je le slučajno naletel v pisarni, ko je prišel iskat rudniškega ravnatelja, hoteč z njim govoriti o strogo rudarskih zadevah; o pridobitvi nemških glasov se niti črtnilo ni. Toliko je resnice na sumničanju „N. D.“ Kdor še ponovi to trdijo, temu se lahko v obraz pove, da laže; zapomni naj si to dopisnik „Narodnega Dnevnika“ in odgovoren urednik „Narodnega Dnevnika.“

Banka Slavija. Iz kmečkih krogov smo dobili sledeči dopis: V zadnji številki smo brali, kako je agitalni agent banke Slavije proti katoliškemu kandidatu. Pri nas smo vsi, ki smo zavarovani pri Slaviji, sklenili, odstopiti od te zavarovalne družbe, katere nastavljenec najhuje rujejo proti nam.

Po toči oškodovani občini St. Ilj in Mislinja. Slovenjgraški okrajni glavar g. pl. Poigher je v soboto naznamil deželnemu poslancu dr. Verstovšku, kateri je že v četrtek opozoril glavarstvo o nesreči, da bo de glavarstvo storilo takoj vse potrebne korake, da se olajša prizadetim posestnikom bedno stanje. Dr. Verstovšek se je z nova obrnil s prošnjo na namestnika, da se da nujna podpora oškodovanim posestnikom.

Burši v Celju. Z binkoštno nemško slavnostjo v Celju je bila združena tudi burševska slavnost. Oblastno so hodili po Celju z raznobirnimi čepicami in pa s svojimi šmisi. (Svojo nemško kulturo so kazali s tem, da so se pijani vlačili po mestu semtertja ter posebno zjutraj nadlegovali ljudi, ki so šli k službi božji. Odlikoval se je v tem posebno nek čudno razsabljan burš, ki je izgledal tako kakor bi bil neposreden potomec gorile. V okolici celjski je bil tepen en burš, ki je izzival s svojim hajlanjem. Celjani so vsadili na čast kulturonosnim buršem v mestnem vrtu burševski hrast. Nemške hiše so bile zavarovane z frankfurtaricami. Posebna nesreča se ni zgodila.

Občni zbor nemškega Schulvereina se je vršil o binkošti v Bielitzu. Navzoč je bil tudi nemški minister-rojak Schreiner, ki je obetal svojo podporo.

Novi predsednik češkega narodnega sveta bo postal češki deželni poslanec Zdavky, ker je odstopil bivši predsednik poslanec Čelakowsky.

Ruska carica je zopet bolna. Zdravniki so konstatirali, da ima močno afekcijo srca. Noge so ji močno zatekle. Najbrže bo vsled tega izostalo letošnje potovanje ruske carske dvojice v inozemstvo.

Štajersko.

Maribor. Velika slavnost v prid slovenskih šol v Mariboru, o kateri smo že poročali v zadnji šte-

vilki, vrši se v nedeljo dne 6. junija v Narodnem domu ob vsakem vremenu. Opozarjamo na to zelovažno narodno podjetje in želimo, da bi bil vspeh te slavnosti še sijajnejši, kakor v prejšnjih letih. Na svidenje torej v prav velikem številu.

Sv. Benedikt. Dne 26. maja je umrla tukaj vzorna in obče priljubljena učiteljica gospa Terezija From po dolgotrajni bolezn. Po dokončanih cerkvenih opravilih za pokojno je bilo njeno truplo prepe-ljano v rodbinsko rakev pri Sv. Juriju ob Ščav.

Junsko delo ljutomerskega Sokola. Ljutomer-ski Sokol je napravil v nedeljo javen nastop v Bučecovcih, seveda ne na orodju, ampak kakor je že njegova navaša — pri kozarcih. Ko so se ob 1. uri odpeljali iz Ljutomera, naleteli so v železniškem vozu na člana mariborskega telovadnega odseka. Ta jim je presedal tako, da je trobentač tulil grozne melodije na svoj rog. Človek bi mislil, da je v zverin-jaku. Toda ura odrešenja se bliža, smo si mislili drugi sopotniki, v Bučecovcih bodo ti umetniki izstopili. Toda glej ga, spaka. Ko so ti junaki začeli zapuščati voz, vsipali so celo kopico psov na naše-ga telovadca, ki je mirno a pomilovalno gledal te olikance. Kaj takega so pač zmožni samo surovi So-koli. Kakor je iz tega in veliko drugih slučajev raz-vidno, pač nimajo Sokoli boljšega opravila, kakor psovati naše ljudi. Skrajni čas je, da Ljutomerska okrajna posojilnica odtegne takemu izzivalnemu društvu vsako podporo.

Rajhenburg. Gospod Janez Flis, posestnik v Rajhenburgu, je kupil tukajšnji Spodnji grad za 65.000 K. Tako je prišlo to posestvo zopet v sloven-ske roke.

Rajhenburg. V naši župniji je zopet zavladał mir. Razburjenost, ki se je pojavila za časa volitev, je polegla, in oblažila so se nasprotstva. Pristaši Narodne stranke so jasno uvideli, da se jih je kruto varalo z raznimi obljubami in upi in veselijo se se-daj hote ali ne hote s pristaši Kmečke zveze sijajne zmage katoliško-narodnih kandidatov v splošni in kmečki volilni skupini. Agitatorji Narodne stranke so pač zadnjič pregovorili še nekaj naših kmetov. Kaj ne, gospod Kunej in gospod Senica? V prihod-nje bodo celjski doktorji v naši župniji lahko na pr-ste seštelili svoje pristaše, kajti naši kmetje so te go-spode spoznali, kaj so, in kaj hočejo. Na limance pa jim ne grede več.

Rajhenburg. Hujši od volilnega boja zunaj po župniji je bil boj v trgu. Šlo se je za to, ali pokaže naš trg pri letošnjih deželnozborskih volitvah na zu-naj katoliško-narodni ali pa liberalno-narodni značaj. Dosedaj je veljal naš trg pred svetom kot strogo li-beralen. Da ostane to tudi zanaprej, prihiteli so od vseh strani liberalni tukajšnji pristaši, ki žive sicer razkropljeni po svetu, pa so se pehali od volilca do volilca in obljubljali zlate in nezlate gradove, ka-tere bode izposloval dr. Kukovec v Gradu tistim, ki mu izkažejo zaupanje in ga volijo. Nadležni so bili kakor muhe, kadar se pripravljajo k nevihti, a ob enem tudi ljubeznjivi in prijazni, kakor še nikdar v življenju. Če se jim je zazdelo, da bi več opravili, so tudi zažugali s to ali ono nevarnostjo. Toda za-stonj je bil njihov trud, zaman potne kaple na nji-hovih liberalnih čelih. Brežice, Celje in Zalec, pa tudi zlata Praga se danes sramujejo neuspehov svo-jih odposlancev v domovino v svrhu liberalne agita-cije. Dne 24. maja 1909 je padel trg Rajhenburg za liberalce, dobil je večino dr. Medved. Ako bi ostali nekateri volilci mož beseda, bi seveda bil poraz Na-rodne stranke še veliko večji. Je pa li njihova ne-odkritost in njihovo cinanje zdaj sem zdaj tje čast-no, to naj razsodijo sami. Pa naj že bode kakor ho-če, dejstvo je, da je Narodna stranka dne 24. maja dobila zaslužen odgovor na tulenje, katero je vprizo-rila na shodu dr. Kukovca proti pristašem Kmečke zveze. To nam zadostuje za čas, da se zopet vidimo.

Sv. Anton v Leskovcu pri Rajhenburgu. Novi načelnik krajnega šolskega sveta se baha, češ, da je on izposloval za našo šolo poldnevni poduk. Ko sliši to človek, kateremu je stvar znana, se nehote spom-ni na basen o sraki in pavovem perju. Nauk v tej basni, gospod načelnik, vam je menda še znan iz za-solskih klopi. Kaj? Znano je tudi, da se je poldnev-ni poduk dovolil le začasno. Ako se obnese, to je, ako bodo uspehi v šoli dovoljni, tedaj vtegne ostati, sicer pa nastanejo zopet stare razmere. Torej tudi pri morebitni spremembi ne boste imeli vi, gospod načelnik, popolnoma nič opraviti. Zato le ne preveč skrbite!

Polzela. Dva tukajšnja fanta, pa ne iz kmeč-kega stanu, sta šla na Vransko k sodnji in sta tam pred sodnikom trdila, da jima je Terglav v gostilni, kamor sta šla za njim, rekel: ušiva poba. Nek mla-di celjski koncipijent, prihodnji Farčnikov zet, kakor pravijo, je pritekel tožiteljema na pomoč in liberalna trojica je mislila, da bode Terglav Bog ve kako ka-zen naložila. Pravični sodnik pa je fantom račun prečrtal. Poparjeni so jo mladi odkurili iz Vranske-ga domov in eden, ki je skoz leta živil v Ter gla-vovi hiši dobrote, je zapisal v neročni list besede: Hvaležnost pač ni običajna. Mi mu pritrđimo, ako obrača te besede na sebe.

Trbovlje. Liberalna stranka in nemškutarija eno in isto; kakor drugod tako tudi v Trbovljah. Pri zadnjih volitvah so za Narodno stranko najbolj agitali: Kleidermacher, Sattler, Steiger, Private — in drugi ljudje takšne vrste. Nekoga bi tudi vpraša-li, kako je z njegovim uslužbencem, ki ima pokvar-

jeno uho? Ta deček je prav pridno ponoči lepil lepake ob času volitve za Brinarja, Karto in Goričana. Govori se, da mu je nekdo na uho pvedač prav krepko besedo, a ne z jezikom, ampak z roko. Pa menda niste storili to vi, gospod, boritelj Narodne stranke! Gospodje učiteljci so se ob času volitve še obnašali pravej mirno.

Zdole pri Brežicah. Dne 12. maja t. l. so se, kakor smo že poročali, tukaj vršile občinske volitve. Nasprotniki se bodo morali radi rekurza zagovarjati pred sodnijo.

Sprememba posesti. Zakonska Jerič v Krčovini sta prodala svojo posest Birgmeyerju v Mariboru. Vzrok te prodaje je nenadna smrt edinega otroka zakonskih Jerič.

Ljutomer. Binkoštni pondeljek se je vršil občni zbor naše okrajne posojilnice. Med drugim se je imelo voliti novo nadzorstvo. Izvoljeni so bili sami vrli pristaši S. K. Z. in sicer nadzornikom gg.: Jožef Karba, Krapje; Franc Markovič, Cezanjevci; Ognjeslav Škamlec, Ljutomer; Anton Ficko, Sp. Kamensčak; Jurij Panič, Verzej. Namestnikom pa gg.: Jožef Slavič, Oven; Marko Bežan, Babince; Filip Šršen, Podgradje; Jožef Rožman, Staraves; Peter Lah, Branoslavei.

Podružnica „Zakot“ c. kr. štaj. kmetijske družbe za brežiško okolico ima svoj občni zbor v nedeljo, 6. junija ob pol 4. uri popoldne v gostilni g. Volčanjskega na brežiškem kolodvoru. — Predaval bode tedaj g. kletarski nadzornik Ivan Belč.

Sv. Križ pri Mariboru. Tukajšnje bralno društvo priredi prihodnjo nedeljo, dne 6. junija popoldne po večernicah v bralni sobi v župnišču podučen shod, na katerem bo govoril gosp. dr. Turšič iz Maribora. Torej, Križevčani, v nedeljo po večernicah vsi v bralno sobo!

Slivnica pri Celju. S pomočjo vrlih slovenskih dijakov je priredilo naše izbornu napredujoče bralno društvo na binkoštni pondeljek prijetno zabavo. Predsednik društva je najprej v lepih besedah pozdravil navzoče, posebno odposlanca S. K. S. Z., zastopnika slov. kat. akad. društva „Zarje“ A. Ogrizka in naše dijake, ki so ves arangement te veselice imeli v svojih rokah. Na vspeh je bilo tamburanje, petje, govori in burka „Trije tički.“ Vsi smo se naravnost čudili, kako izborna so udarjali naši dijaki na tamburice in kako lepo so vmes prepevali. Zato so pa tudi želi zaslužen odoznanje. V imenu S. K. S. Z. je govoril njen odposlanec urednik Cenčič o pomenu ljudske izobrazbe, ki se ima širiti potom naših društev. Povdarjal je tudi važnost obrambnih odsekov v naših društvih. Za njim je govoril predsednik „Zarje“ visokošolec A. Ogrizek, ki je med drugim omenjal tudi, kako velike važnosti bi bila natančna statistika graških Slovencev. Koliko naših fantov in deklet se izgubi v Gradcu tako v narodnem kakor tudi v moralnem oziru! Ko bi se pa vedelo za naslov vsakega, bi jih naši visokošolci poiskali in čuvali nad njimi, da ne izginejo v valovih nemštva. Iz vsake župnije je gotovo več Slovencev v Gradcu. Za naslove tega ali onega posameznika gotovo vedo. Ko bi tedaj ti poslali te naslove Slov. kršč. soc. zvezi v Maribor ali Slov. dijaški zvezi v Ljubljani ali kar naravnost na akademsko društvo „Zarja“ v Gradcu, bi s tem veliko pripomogli dobri stvari. — Obilo smeja je izzvala zadnja točka vspeh v priporočitev dvodejanske burke „Trije tički“, katero so igrali dijaki. Vsi brez izjeme so izborno pogodili svoje vloge. Posebno so nam ugajali Lončar Štermencelj, krčmar in pa njegova ljubeznjiva ženka Špela, izborna kuharica „golaža“ in suhih klobas. Vsi brez izjeme smo se razhajali s željo, da bi vrli dijaki kmalu zopet prišli med nas in nas iznenadili s kako prireditvijo. Po veselici se je razvila prijetna zabava v gostoljubni hiši gospoda Vebra, odkoder se je še pozno v noč čulo krasno tamburanje in popevanje.

Koroško.

Blače ob jezeru. Magdalena Kovačič, ki stane pri Pintariču na Ovčeni, se je dne 17. t. m. sprla zaradi ene kure z Andrejem in Franco Konačevco tako hudo, da sta jo ta dva vngla na tla in pošteno premikastila. Pa tudi ona ju je osuvala, da sta polna modrih peg po obrazu. Vsi trije pojdejo se seveda v Beljak zagovarjat. Dobro bi bilo, če bi vse tri sodnija posedla malo k ričetu, da bi si ohladili malo svojo kri.

Št. Mohor. Na grozen način se je umoril mizar Gansel, ki je bil že dalj časa čudno čemerne volje. Nastavil si je dletivo na prsi in se je dvakrat sunil, zlomil si je najprej rebro, potem pa si je prebodel srce.

Loče ob blaškem jezeru. Pri naših šolarjih razsajajo blečice ali ošpice. Šola je zaprta. — Lovci so zapazili, da je v Bertino koč na Jepici (pod go-ro Japo, 2144 m visoko, z lepim razgledom po srednjem Koroškem in Gorenjskem) nekdo ulomil. — Naši nemški Slovenci, ali če rajše slišijo: slovenski Nemci, po svojem fortšritih Slovenci, po domače pa nemškutarji, napadajo gospoda Ivana Gajlerja, po domače Ploža, ker je dal svoj prostor tudi nam Slovincem za gledališčno igro na razpolago in je pustil celo svojega sina sodelovati. Ker je dal svojo dvorano Gajlerju-Egnerju in Breiteggerju na razpolago, so ga že vsi šteli za Nemca in se sedaj od same jeze grizejo v svoje dolge nosove. Pa zapomnite si, vi posilince, da je bil Gajler-Plož vedno naš in bo vedno ostal naš. — Tudi na vrliga organista se jezite zastoni, ne bo mu škodovalo nič, da ga mažete po svojih listih. Čas je že bil, da je prišel tak spreten vodja naših mladeničev, ki jih izobražuje, namesto da bi jih navajal, kakor to drugi delajo, k lutanju in kvantanju. Mi kličemo njemu in Pložu krepko: Žive! Bog in nam ostane še dolgo!

Dež je šel po vsem Koroškem dne 26. t. m., najbolj pa po gornjem Koroškem. Pa prišlo ga je š

vse premalo. Zlasti po spodnjem in po neuškem Koroškem ljudje še vedno tožijo, da je suša in da ne bo tudi letos nič krme. Radi tega so skoraj vsi semnji po nemškem Koroškem prav dobro obiskani. Živine je mnogo, ali preveč mršava je od gladi. Radi tega kupci, katerih pride obiti iz Tirola iz Solnograjskega in Štajerskega, ponujajo za živino le slabe cene. Tako se nam poroča iz Kots ob Zrji in iz Strasburga. Tudi v Celovcu ni bil semenj dne 17. majnika nič kaj pride. Prignalo se je 215 volov, 149 krav, 28 telic, 204 konj, 48 telet. Kupci so bili iz okolice, iz Solnograjskega, iz Avstrije in iz Laškega.

Otmanje. Ignacij Juvan, po domače Gradišnjak pod Šmajdaleno, je bil dne 17. t. m. na semnju v Celovcu. Ob 6. uri zvečer se je peljal do postaje na Gosposvetskem polju z železnico. Tu je pa obse del do noči v neki gostilni. Ko je šel po noči domu, ga je pri Majglici napadel nekdo, ki je v gostilni zapazil pri njem obilno denarja, podrl ga je na tla in mu je iztrgal gotovino 600 K in uro.

Šmihel pri Plibruku. Dne 17. t. m. bil je pri nas semenj. Prignalo se je 16 volov, 34 krav, 5 telic, 1876 ovce in 4 koze. Kupčija je bila še precej dobra. Ovce so šlo po 40—50 K. Kupoval je Tirolec in Gornjekorošec.

Trg. Dne 24. maja je bil v Rajhenovi semenj. Izpadel je več kot nesrečno. Prignali so se samo 4 voli, kupcev pa čisto nič ni bilo.

Prevalje. V grof Turnovi tovarni za celulozo je prišel 39letni žagar Janez Lesjak v žago, ki ga je popolnoma razmesarila, da je bil takoj mrtev. — Semenj dne 21. maja se je izvrstno obnesel. Prignalo se je 6 konj, 150 goved in 1500 ovac ter nekaj koz. Kupčija je bila jako živahna.

Kranjsko.

Mladeniški shod na Krki se je imenitno obnesel. Nedelja in pondeljek bosta ostala neizbrisno zapisana v spominu dolenjskega ljudstva. Prihod „Orlov“ je bil nad vse impozanten. Na večer 30. majnika so se zbrali telovadci iz Krke, Šmartna pri Litiji, Št. Ruperta, Ljubljane, Št. Vda in Šmartna p. Smarno goro ter med veselim trobentanjem korakali na trg pred župno cerkev, potem pa dalje po vsem trgu. Drugi dan, v pondeljek, so prikorakali dobrepoljski Orli, na čelu jim brata nadučitelj Štrukelj in učitelj Odlasek. Popoldne so nastopili Orli v telovadbi s prostimi vajami in na orodju. Navdušeno ljudstvo je ploskalo pri vsaki priliki. Po telovadbi so se vršili govori. Fr. Terseglav je v navdušenem govoru slavil dolenjsko ljudstvo. Dr. Lenard je s krepkimi besedami ožigosel nasprotnike mladeniške misli in postopanje liberalcev, ki so prodali Slovence s podpisom pogodbe na milost in nemilost Nemcem. Ljudstvo mu je pritrdjevalo in čuli so se burni kliči: Tc je škandal! Sramota! Dalje je izvajal govornik ob burnem odobravanju lepe misli o mladeniški organizaciji, ki bo luč napredka zanesla v zadnjo vas. Popoldne se je vršila veselica na prostem. Na shodu so se ustanovili trije novi telovadni odseki za Dolenjsko. Ljudstvo je z velikim veseljem gledalo kretanje teh krepkih in čilih Orlov in jih burno pozdravljalo pri njihovem odhodu.

Puntigamska pivovarna kupuje slovenske pivovarne. Aurovo pivovarno je kupila za 300.000 kron. Sedaj se pogaja za delniško, vrhniško in mengiško pivovarno. Iz Koslerjeve pivovarne misli napraviti pa akcijsko podjetje. Prišel bo torej tisti čas, ko Slovenci ne bodo imeli nobene svoje pivovarne. Pomagati bodo morale češke pivovarne s svojim izbornim pivom.

Stoletnica Ljudevita Gaja. C. kr. deželni šolski svet kranjski je inicijativo o notranjem šolskem slavlju v spomin stoletnice Ljudevita Gaja prepustil ravnateljstvu, oziroma učiteljskim zborom srednjih šol.

Primorsko.

Kolesarska dirka se je vršila zadnjo nedeljo na cesti Trst-Gradiška. Udeležilo se je 10 društev s 24 dirkači. Tržaško slovensko društvo Balkan je odposlalo na dirko tri zastopnike, od katerih je eden došel na tretje mesto v 14. minutah za prvim, ter prevozil 100 km v treh urah.

Socialdemokrati na liberalnem shodu. V četrtek zvečer je imelo politično društvo Edinost volilni shod v Škorklji pri Trstu. Govore liberalnih prvakov so prišli motit socialdemokrati iz Trsta in okrajev.

Nova hrvaška banka se snuje v Splitu, ki bo upisana pod imenom: Hrvatsko-katoliška banka.

V Gorici se snuje in kuje zopet za novo šulferajnsko šolo. V torek dne 26. majnika je sklical odbor šulferajna v Gorici shod, na katerem so prvačili že dovolj znani Wieser, neki profesor goriške realke pod imenom Stenier in potem pa zastopnik Šulmarke za Gorisko. Šolo mislijo zidati v bližini drž. kolodvora, ker bo namenjena železničarjem državne železnice. Šulmarka je zato dala 4.300 K podpore. Do jeseni bo že šola dovršena in bo imela takoj dva razreda in otroški vrtec. Slovenski poslanci bi morali zastaviti ves svoj upliv na Dunaju, da bi odpravili Wieserja, iz Gorice, ker ni tam radi posebnih zmožnosti za železniško službo, ampak kot delaveo nemškega mostu!

Ogenj v Škednju. V pondeljek zvečer je nastal v štirinadstropni hiši nad plavžem v Škednju ogenj. Prihiteli so takoj ognjegasci iz Trsta, pa niso mogli

dosti opraviti, ker je primanjkovalo vode za gašenje. Hiša je pogorela skoro do tal. Škoda je velika in 16 družin delavcev v plavžu je brez strehe, Vzrok, kako in na kak način da je nastal ogenj, se ne ve.

Razgled po svetu.

Poljedelski pouk pri vojakih. Na Bavarskem so uvedli jako praktično poučevanje vojakov v poljedelskih strokah. Poduk se je dosedaj prav dobro obnesel. Sedaj kanijo tudi v drugih nemških državah upeljati pri vojakih poljedelski poduk, da ne bo zaman proč vržen tisti čas, ko ga morajo prebiti sinovi posestnikov pri vojakih. Tudi pri nas bi bil jako na mestu tak poduk iz poljedelskih strok.

Nov davek na Nemškem. Na Nemškem mislijo ustanoviti nov dohodek državi s tem, da obdačijo vzpenjače. Tozadavna predloga je bila nedavno uložena v nemškem državnem zboru.

Čudna zadruga. V Peterburgu so ustanovili slepci svojo lastno zadrugo, katera je bila od trgovinskega ministra potrjena. Zadruga ima namen, priskrbeti slepcem služka. V zadrugi so zastopani razni strokovni oddelki kakor: ščetarji, košarji, peveci, ki pojejo pri raznih veselicah in cerkvenih slavnostih. Ženski oddelek si služi kruh s kvačkanjem in klekljanjem. Izdelki teh slepcev so najboljše kakovosti in ne zaostanejo za izdelki drugih. Zadruga misli organizirati vse slepce v Peterburgu, ostale pa opozoriti po celi Rusiji, na nelevažni pomen organizacije.

Ameriško brodovje, katero je s takim ogromnim številom plulo okoli sveta, se je močno poškodovalo. Jambori so se razklali, jeklene obrambne plošče se odnehale in električne naprave so se pokvarile. Vseh 16 ladij so morali odpeljati v parobrodne delavnice.

Japonski biseri. V zadnjem času so se pojavili na evropskih trgih v Londonu, Parizu in Hamburgu v ogromnem številu biseri, katere pošilja Japonska v mednarodni promet. Na prostranih peščenih bregovih otoka Sahalina je napravila namreč moderno sestavljene nabiralnice za bisere, katere so se dosedaj tudi dobro obnesle. V teku enega meseca so dobili krasnih biserov v vrednosti pol milijona mark. Biseri so popolnoma čisti, se lepo leskečejo in so precej veliki. Našli so tudi nekaj redkih črnih biserov.

Nova nalezljiva bolezen se je pojavila v Kalabriji in Siciliji. Na sled ji je prišel profesor Grassi, isti, ki je izsledil tudi povzročitelja malarije. Nova bolezen se imenuje „Cala Azar“ in je v Indiji jako razširjena po malih, nšem podobnih mrčesih. Ta mrčes se najbolj prime psov. Bolezen, ki nastopa najraje pri otrocih, ima neko podobnost z malarijo, mrzlica nastopi, vránica in sleze se razširijo in v največ slučajih nastopi smrt. Ni se še posrečilo dosedaj za braniti razširjanje te bolezni. Po celi Kalabriji in Siciliji se je ta bolezen že razširila, da še celo v Neapolju je že zahtevala žrtve. S to novo nadlogo se najbolj pečata profesorja Pianeze v Neapelju in Gabbi v Messini.

Mornarji štrajkajo na Francoskem. V Port Nazaire so pričeli stavkati skoraj vsi mornarji francoske prekomorske družbe. Dosedaj stavkajo mornarji na 14. ladijah omenjene družbe. Ladija „Champagne“ katere je komaj dospela v luko je zgubila takoj vse moštvo, ker so vsi prestopili k stavkajočim. Upisani mornarji so se izrekli, da so pripravljeni opravljati službo v Algir in Tunis. Paroplovna družba je zahtevala, naj se tudi pošta vzame seboj a mornarji so to zahtevo zavrnil in sklenili vztrajati v stavki proti pošti.

Štiri jubileje slavi Rusija letošnje leto. Razun dvestoletnice bitke pri Poltavi se dovršuje letos 150 let bitke Rusov s Fridrikom II. pri Kunersdorfu, nadalje 100 let od zadnje rusko-avstrijske vojske (l. 1809), šestdesetletnica bitke z Madžari pod Vilagošem in kapitulacija Görgeya pred Paskievičem. Poltavsko bitko slavi ruska vojska, med tem ko se ostalih jubilejev spominjajo samo po časnikih. Po glasih ruskega časopisja je jedina Poltavška bitka za Ruso slavna, kjer je veliki genij Petra Velikega premagal močne Švede. On je sprevidel, kaka nevarnost preti Rusiji od zapada. Storila je Rusija mnogo pogrškov. Znano je, da je po bitki pri Kunersdorfu pruski Fridrik II. zastoj iskal smrti, ki bi ga jedina rešila sramotnega poraza pred Rusi. Zato je pa ruska politika pomagala Prusiji, da se je okrepcala in da je stopila na čelo združenji Nemčiji. Sliče pogrške je učinila Rusija tudi napram Avstriji. Po zmago-slavni bitki pri Vilagošu kjer je Paskievič zmagonosno potolkel oholega Madžara in javil carju Nikolaju I.: „Ogrska se klanja vašemu veličanstvu“, je ta velikodušna odklonil pridobitev Ogrske.

Listnica uredništva.

Št. Vid pri Grobelnem. V lokalne prepire med našimi somišljeniki se ne spuščamo in zato ne moremo priobiti poslanega. Najboljše je, da vsa zadevo med seboj uredite. Pozdravljeni!

Izjava!

Podpisani obžalujem, da sem v torek, dne 18. maja t. l. pred kaplanijo razgrajal ter rabil silno žaljive in grozilne izraze, s katerimi sem žalil č. g. kaplana Fr. Sinko. Pripoznam pa tudi, da tega nisem storil iz lastnega nagiba, ampak nahujskan od gospodov, s katerimi sem tisti dan popival. S tem javno prosim odpuščanja čast. gosp. kaplana, ter se zahvaljujem, da je odstopil od sodnijskega zasledovanja proti meni.

Šmarje pri Jelsah, 27. maja 1909.

Franjo Šket.

MALA NAZNANILA

ki se sprejemajo po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.

Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Prodaja se novi in stari enovprežni vozi, kakor kočije, faetoni, (lahke kočije) in gospodarski vozi po najnižji ceni. Sprejmejo se tudi vozi v zameno pri Pergler Frano, tovarna vozov, Mühlgasse 44, Maribor. 119

Učilišče in vzgajališče Ketzelsdorf pri Svitavi (Moravsko) sprejme deklice, ki se hočejo izvežbati v šolski stroki in drugih rečeh, kakor v ženskih ročnih delih, vezanju, pletenju, šivanju, prirojitvi obleke, rizbi kroja, v modernih jezikih (tudi slovanskih), godbi, kuhanju, likanju, gospodinjstvu itd. Vzgaiališče je v gozdnatem kraju in ima radi tega jako zdravo lego. Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo. 118

Veliko posestvo, prav lepo na Spod. Štaj. se prodaja zaradi bolehnosti posestnika celo ali pa na drobno. Posestvo meri čez 70 oralov in sicer 3 orale vinograda, 12 oralov njiv, 18 oralov travnikov, 12 oralov sadonosnikov, 25 oralov gozda z 12 zidanimi poslopji, gostilno, prodajalno blizu farne cerkve, v dolini ob okrajni cesti pol ure od kolodvora. Cena se določi po velikosti prevzetega posestva in številu poslopja. Ponudbe pod „Veleposestvo“ na upravn. tega lista. 92

Izkušen samski organist ob enem tudi cerkovnik se takoj sprejme v Leskovcu pri Ptuj. 111

Zelo ugodna prilika!

Prodajam prostovoljno žago in mlin na potoku, 5 minut daleč od izliva v Savo, pri lepi cesti. Kolodvor Zidanmost je oddaljen 1 uro, trg Radeče 1/2 ure. V kratkem se otvori železniška postaja. Izvrstna lega tudi za večje podjetje s pomočjo elektrike. Cena zelo nizka. Sloveni, ki se zavedate kake veljave, pridite, sicer bo tujec porabil priučujočo ugodno priliko! Prodajam tudi pripadajoče posestvo: njive, gozd, travnik, vinograd. Več pove Ant. Podlipnik, Loka pri Zidanem mostu.

Lepo posestvo blizu Velenja v Spodnjem Štajerju, v ravnini in sicer zidana hiša, zidani hlev, 8 oralov njiv, 2 orala hmelja, 8 oralov travnikov med tem 2 orala sadonosnika in 8 oralov dorastlega gozda z mešanim drevjem, skupaj 26 oralov, nerazdeljeno ali pa tudi samo polovica proda se za nizko ceno. Plačilo ugodno. Ponudbe naj se pošljejo pod „Posestvo“ na uredništvo tega lista. 91

Platnjeni izdelki Rudnih gor so na dobrem glasu, — so pa tudi pristni in trpežni — če se naročijo naravnost iz Rudniških gor. Ostanke cefirja, primerni za obleke so najcenejši pri izdelovalcu Jožef Anderšek v Bistri pri Novem mestu ob Metavi, Češko. 40 m najboljšega sukna stane 18 K. 112

Ugodna prilika! 40 m ostankov različnega sukna, samo izvrstno blago za 15 K proti povzetju. Dolgost ostankov: 4 — 16 m. Kanavaz 40 m za 17 K odpošilja Plik Vilhelm, Hronov ob Metavi, Češko. 114

Pomislite, predno naročite, kako blago dobite! Samo pri meni dobite 40 m kanavasa, oksforda, barhenta ostanke, cefirja za 16 K. Dolgost ostankov 6—16 m. H. Breč, tkalnica Nohod. 113

„Lilienwebe“

nemški izdelek,

„Komeniuswebe“

češki izdelek

prekaša v kakovosti vsako platnino. 1 komad v dolgosti 20 m za samo 18 K pošlje po poštenu povzetju

Karl Berómek, Vamberg Češko.

Vzorci se pošiljajo zastoj.

Cerkveni slikar Peter Marković

akadem. slikar v Rožeku na Koroškem

se priporoča čast. gg. duhovnikom in sl. slov. občinstvu za slikanje raznih cerkvenih slikarj, posebno altarnih in bandernih slik, križevih potov itd. vse na posebno trpežno platno in v jako stanovitnih barvah; slikam zdaj v zimskem času doma v svojem ateljeju in izdelujem manjša dela, popravljam tudi umetniško stare umetne slike: za poletni čas se pa priporočam že zdaj za večja dela: za slikanje cerkva v različnih slogih. Cene po dogovoru in brez konkurence. 23

Za nakup priporočamo trdko

M. E. Šepec, Maribor

Grajski trg stev. 2

katera prodaja po najnižji ceni vsakovrstno modno blago za ženske obleke, svilnate in druge robce, vse vrste najboljše perilno blago, vsakovrstno sukno (štofe) za moške obleke, površnike, fino sukno za talarje in salonske obleke, srajce, ovratnike, kravate, naramnice, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni cvilih, perje za blazine itd. 7

Izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

Karol Tratnik, Maribor

Župnijska ulica št. 3.

se priporoča prečastiti duhovščini za naročila različnih moštance, kelihov, ciborijev, lestencev, svečnikov, križov, itd. Staro cerkveno orodje popravljam pozlatim in posrebrim v ognju. Mnogo priznanih pisem na razpolago.

Svoji k svojim! 38 Svoji k svojim!

Pohištvo

Velika zaloga pohištva od najpreprostejšega do najfinejšega v vseh slojih se dobi po znižanih cenah pri 34

„Obrtni zadrugi mizararskih mojstrov“ v Mariboru, Grajski trg št. 3 pri črnem orlu.

Tovarna za žice in mreže

Kunte F. Strašice, Češko

priporoča mreže in žice v lesenem in železnem okvirju, strojne žice, mreže za pesek, kuhinjska cedila, žimnice za postelje, elastične žimnice, otirače za črevlje, specialitete žičnih žimnic itd. 102

Pozor! Slovenci! Pozor!

Josip Macuh, Maribor

Stolna ulica šte. 5.

se priporoča slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek. Postrežba točna, cene nizke! Na razpolago je tudi velika zaloga izgotovljenih oblek po jako nizkih cenah. 84

SMRT

doleti vsacega, ampak sreča samo tistega kateri naroči sedaj belo platno v veletrgovski hiši R. Stermecki, Celje (Štajersko).

Štajersko platno m.	po 36 v.
Slovensko platno m.	po 40 v.
Savinsko platno m.	po 44 v.
Vojaško platno m.	po 46 v.
Domestih platno mehko m.	po 48 v.
Gorsko platno debelo m.	po 60 v.
Istrija tkanina, mehka m.	po 54 v.
Holandska tkanina, mehko m.	po 60 v.

Vzorci zastoj in pošiljatve čez 20 K franko.

Čudo!

50.000 parov črevljev, 4 pari samo 7 K.

Radi nakupa velike množine morem po tako nizki ceni prodati 2 para moških in 2 para ženskih črevljev za 7 K. Velikost naj se označi v centimetrih.

S. Urbach, Krakov.

Pošilja se le po poštenu povzetju. 107

Slikar in pleskar Franc Divjak

v MARIBORU, župnijska ulica št. 7

prevzame vsa dela dekoracijske in slikarske stroke ter se priporoča slavnemu duhovščini in cenjenemu občinstvu in izvršuje svojo obrt po najnižjih cenah. Ako se skličete na „Straža“ dobite po znižani ceni

Restavracija

Narodni dom

v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.

Pivo iz budjeviške češke pivovarne.

Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni. Sobe za tujce.

Za obilni obisk se priporoča 37

Lojzika Leon.

Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strupl, Celje

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana in kame-nine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobne. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah. 2

Najnižje cene! Najsolidnejša in točna postrežba!

Na debelo.

Na drobno.

V trenutku

uniči

ogenj

mnogim posestnikom poslopja in s trudem spravljene pridelke. Nima jo pričakovati izdatne pomoči, ako niso dobro zavarovani

Kdor potrebuje tozadevnih pojasnil, naj se obrne na Vinko Vabič-a mlajšega, trgovca in okr. zastopnika Dunajske zavarovalne družbe v Žaleu. 108

Zavaruje najceneje!

Skrbi za takojšno in kulantno izplačilo oškodovanim!

Slovenski brivec!

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu najtopleje priporočam svojo

moderno urejeno brivnico.

:: Postrežba čista, točna in solidna. ::

Izdelujem tudi lasulje in kupujem lase.

IVAN BERGLEZ, brivec

Maribor, Solska ulica 2.

55

Ignac Božič

narodni krojač v Mariboru,

Tegethofova ulica 16, v hiši dr. Rosine

se priporoča slavnemu občinstvu, kakor tudi preč. duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek in talarjev po najnižji ceni. Zaloga vsakovrstnega blaga in gotovih pelerin. 78

V nujnih potrebah se vsakovrstna obleka v 24 urah zgotovi. :